

СОВЕТ
СТАРОКАКЕРЛИНСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ДРОЖЖАНОВСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЧҮПРӘЛЕ МУНИЦИПАЛЬ
РАЙОНЫ ИСКЕ КӘКЕРЛЕ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ
СОВЕТЫ

с. Старые Какерли

Карап

«7» февраля 2017 г.

№ 46/3

**Законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы
Иске Кәкерле авыл жирлегендәге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий
норматив актларына мониторинг үткәру хакындагы Нигезләмәне раслау турында**

Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районын Иске Кәкерле авыл жирлегендәге жирле үзидарә органнарының законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлегендә жирле үзидарә органнары тарафыннан кабул ителгән (игълан ителгән) муниципаль хокукий норматив актларга мониторинг үткәру буенча эшчәнлеген камилләштерү максатларында, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Уставына таянып, Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Советы карар бирә:

1. 1. Күшымтада бирелгән Законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлегендәге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий норматив актларына мониторинг үткәру хакындагы Нигезләмәне расларга.

2. Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлегендәге жирле үзидарә органнарына:

үзләренең нормалар билгеләү эшчәнлегендә әлеге каарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянырга;

курсәтелгән Нигезләмәне үтәү буенча жаваплы затлар билгеләп күярга;

жаваплы затлар булып билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазифаи инструкцияләренә тиешле үзгәрешләр кертәргә.

3. Әлеге каарны Татарстан Республикасы Чүпләле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге билгеләгән Устав буенча, шулай ук Татарстан Республикасы Чүпрәле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге масса-куләм интернет чөлтәрендә рәсми сайтында бастырырга.

5. Әлеге каарның үтәлешен контролълек итүне үземдә калдырам.

6. Әлеге карап рәсми рәвештә бастырылғаннан соң ун көн үткәч үз көченә керә.

Татарстан Республикасы
Чүпрәле районы Иске Кәкерле
авыл жирлеге башлыгы

С.А.Хусаинов

Татарстан Республикасы
Чүпрэле муниципаль районы
Иске Кәкерле авыл жирлеге
авыл жирлеге Советының
«7» февраля 2019 г. № 46/3
кары белән расланган

**Законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы
Иске Кәкерле авыл жирлегендәге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий
норматив актларына мониторинг үткәрү җакындағы Нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Законнардагы үзгәрешләргә һәм Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлегендәге жирле үзидарә органнарының муниципаль хокукий норматив актларына мониторинг (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарә органнары) муниципаль актларның кабул ителешен (игълан ителешен), үзгәртелешен яки көчен югалткан (кире кагылган) дип саналышын тәэммин итү өчен жирле үзидарә органнарының үз вәкаләтләре чикләрендә мәгълүматлар жыю, аларны гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлеген күздә тота.

2. Мониторинг жирле үзидарә органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Мониторинг үткәргәндә жирле үзидарә органнары Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Иске Кәкерле авыл жирлеге Советы аппаратының юридик бүлеге һәм муниципаль берәмлекнен башка жирле үзидарә органнары белән үзара хезмәттәшлек итәләр.

4. Мониторинг үткәрү өчен жирле үзидарә органнарында җаваплы затлар билгеләнеп куела.

5. Мониторинг үткәрунен максатлары булып:

федераль законнарга һәм республика законнарына туры китерү максатында муниципаль актларның кабул ителүе, үзгәртелүе яки көчен югалткан дип саналуы кирәклеген ачыклау;

муниципаль актлардагы коллизияләрне, каршылыklарны, төшереп калдыруларны, хокукий жайга салудагы кабатлауларны бетерү;

жирле үзидарә органнарының норматив хокукий базасын системалаштыруны тәэммин итү;

муниципаль актлардагы коррупциоген факторларны ачыклау;

кирәге калмаган (актуальлелеген югалткан) яки практикада кулланылмаучы муниципаль актларны яки аларның аерым нигезләмәләрен (нормаларын) ачыклау;

хокук кулланылышиның эффектлылыгын күтәрү; муниципаль актларны реализацияләүнен эффектлылыгын киметүче факторларны ачыклау;

жирле үзидарәнең тиешле бүлекчәләре тарафыннан муниципаль актларның үтәлешенә контролльне гамәлгә ашыруга булышлык итү;

нормалар билгеләү эшчәнлеген камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләү тора.

6. Мониторинг үз эченә:

федераль конституцион законнардагы, федераль законнардагы, Россия Федерациясенен башка закон чыгару актларындағы;

Россия Федерациясе Президенты указларындағы, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарларындағы, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукий актларындағы, федераль дәрәжәдәге башка норматив хокукий актлардагы;

Татарстан Республикасының законнарындағы һәм башка норматив хокукий актларындағы;

Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Уставындағы, муниципаль актлардагы үзгәрешләрне жыюны, аларны гомумиләштерүне, анализлауны һәм бәяләүне ала.

муниципаль актлар, Татарстан Республикасы Чүпрэле муниципаль районы Иске Кәкерле авылы жирлеге Уставын.

7. Мониторинг алыш баруга нигез булып:

федераль һәм республика закон чыгару актларына үзгәрешләр кертелү; муниципаль актларның хокукый жайга салуның аерым сферасында кулланылышын анализлау;

прокуратура органнары мәгълуматы; муниципаль актларның житешсезлеге яки аларны камилләштерү кирәклеге хакында массакүләм мәгълумат чаралары мәгълуматы;

муниципаль актларның камил булмавы хакында гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән, ижтимагый оешмаларның, фән, хокук яклау оешмаларның һәм башка оешмаларның, шәхси эшмәкәрләрнең, дәүләт хакимиите органнарның, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатларның мөрәҗәгате, шул исәптән тубәндәгеләрне үз эченә алган мөрәҗәгатъяләр тора:

Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукый актлар регистрына кертелгән муниципаль актларга карата Татарстан Республикасы юстиция министрлыгы үткәргән хокукый экспертиза бәяләмәләрен;

муниципаль актларга аны үткәрергә вәкаләтле булган затлар билгеләнгән тәртиптә үткәргән коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләрен;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләр, семинарлар, халық тыңлаулары, жәмәгать тикшерүләре һәм башка чараларның йомгаклау документларын.

II. Мониторингны үткәрү тәртибе

8. Жирле үзидарә органнары үз компетенцияләренә кагылган мәсьәләләр буенча мониторингны әлеге Нигезләмәнен 4 пунктында күрсәтелгән жапаплы затлар белән хезмәттәшлектә үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәkle мәгълумат сорап алышырга, Татарстан Республикасының, Россия Федерациясе субъектларның башка муниципаль берәмлекләре тәжрибәсе өйрәнелергә, эшчәнлекнән башка формалары файдаланылырга мөмкин.

9. Мониторинг:

әлеге Нигезләмәнен 6 пунктында күрсәтелгән актларны; федераль, республика, муниципаль дәрәҗәдәге норматив хокукый актларны дәгъвалау хакындағы эшләр буенча суд актларын (суд практикасын); прокурор күзәтчелеге актларын анализлау рәвешендә гамәлгә ашырыла.

10. Мониторинг үткәрү, жирле үзидарә органнарның норматив базасын анализлау, һәм шулай ук, мониторинг йомгаклары буенча башкарылган норма чыгару эшләре нәтижәләрен беркетеп кую максатында муниципаль берәмлекнән вәкиллекле органы кабул иткән жирле үзидарә органнарында муниципаль норматив хокукый актлары реестрын төзү һәм алыш бару тәртибе хакындағы каарына туры китереп алыш барылучы муниципаль норматив хокукый актлары реестры файдаланыла.

11. Мониторинг үткәрү процессын гамәлгә ашыруны оптимальләштерү өчен:

«Гарант» мәгълумати системаларында контролльгә куелган закон чыгару һәм башка норматив хокукый актларга үзгәреш кертелү түрүнде мәгълумат булуны;

«Гарант» яки «КонсультантПлюс» мәгълумати системаларында хокукый жайга салуның тиешле сфераларындағы яңалыклар хакында мәгълумат булуны;

“Кодекс” мәгълумати компаниясенең “Региональ закон чыгару эшчәнлеге аналитикасы” автоматлаштырылган мәгълумати системасында муниципаль актларда законнарга туры килмәүчелекне ачыклаган мәгълумат булуны тәэммин итуче мәгълумати системаларның автоматлаштырылган сервислары (аларның операторлары белән контрактлар, килешүләр төзү белән бәйле мөмкинлекләр булганда) файдаланыла.

Мониторинг үткәрү процессын гамәлгә ашыруны оптимальләштерү максатында башка мәгълумати системалар сервислары файдаланылырга мөмкин.

12. Муниципаль хокукый актларның кабул ителешен (игълан ителешен), үзгәртелешен яки

көчен югалткан (кире кагылган) дип саналышын тәэмин иту өчен мониторинг үткөргендә әлеге Нигезләмәнең 9 пунктында күрсәтелгән анализ белән беррәттән муниципаль актларның кулланылыш практикасы тубәндәгә критерийлар буенча гомумиләштерелә һәм бәяләнә:

кеше һәм гражданың гарантияләнгән хокукларының, ирегенең һәм законлы мәнфәгатьләренең үтәлеше;

муниципаль актлар кабул ителуенең (игълан ителуенең) кирәклеген билгеләүче зуррак юридик көчкә ия булган норматив хокукый актларның булуы;

жирле үзидарә органының муниципаль актлар игълан иткәндә үз компетенциясе чикләрен үтәүе;

муниципаль актларда коррупциоген факторларның булуы;

ижтимагый мөнәсәбәтләрне хокукый жайга салуның тулылығы;

хокукый нормалардагы коллизия;

юридик-техник характердагы хatalар булуы;

муниципаль актны кулланганда аның нигезләмәленең мәгънәсе бозылу;

муниципаль хокукый актны кулланганда законсыз яки нигезсез каарлар, гамәлләр (бер нәрсә дә эшләмәүлек);

норматив хокукый актларны куллану тәҗрибәсе булу;

норматив хокукый актларны куллануда бертөрле тәҗрибә булмау;

муниципаль актка анлатма бирү мәсьәләләре буенча гаризалар булуы (саны) һәм аларның әчтәлеге;

гариза би्रүчеләренең муниципаль акт тарафыннан жайга салынучы мөнәсәбәтләргә бәйле таләпләренең кәнагәтъләндерелүе (кире кагылуы) турында законлы көченә кергән суд каарларының булуы (саны);

13. Мониторинг йомгаклары буенча федераль законнарда һәм республика законнарында муниципаль актларның үзгәртелүен таләп иткән үзгәрешләр ачыкланганда, жирле үзидарә органнары:

муниципаль актка үзгәрешләр керту турында, муниципаль актны үз көчен югалткан дип санау турында, яна муниципаль акт кабул иту турында тиешле муниципаль акт проектлары төзиләр;

муниципаль актларны зуррак юридик көчкә ия булган актларга туры китеругә юнәлтелгән башка чараплар күрәләр.

14. Федераль һәм республика закон чыгару актларына муниципаль актларның үзгәртелүен таләп иткән үзгәрешләр кертелгәндә мониторинг федераль яки республика актлары игълан ителгән моменттан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәругә нигез булып гражданнарның, юридик затларның, шәхси эшмәкәрләренең, дәүләт хакимијате органнарының, муниципаль берәмлекләренең вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре, шулай ук «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» гы Федераль закон билгеләгән срокларда каралырга тиешле прокурор күзәтчелеге актларыннан гайре башка прокуратура мәгълуматы торганда мониторинг алар кергән көннән соң 30 көн эчендә үткәрелә. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрүнең йомгаклары хакында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика закон чыгару актларына үз көченә ерак перспективада керүче үзгәрешләр ачыкланганда, жирле үзидарә органнарының норма билгеләү эшчәнлеге планнарына тиешле корректировка ясау турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт проектын төзу һәм аны кабул иту тиешле федераль һәм (яки) республика закон чыгару актларына үзгәреш кертелгән моменттан әлеге Нигезләмәнең 14 пункты өченче абзацында күрсәтелгән очрактан гайре ике айдан соң булмаган сротта башкарыла.

16. Мониторинг үткәру өчен жаваплы затлар мониторинг нәтижәләре турында жирле

ұзидарә органнары житәкчеләре каршында ай саен, хисап аеннан соң килгән айның 5 чисолосыннан соңға калмый, хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турындагы хисап (мәгълүматлар) үз эченә түбәндәгеләрне көртәргә тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг үткәруне башкаручылар турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрү периоды турында мәгълүмат;

мониторинг үткәрүгә нигез булган хокукий җайга салу предметына кыскача характеристика.

16.2. Мониторинг нәтижәләре турындагы хисап (мәгълүматлар) үз эченә түбәндәгеләрне көртәргә мөмкин:

хокукий җайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;

муниципаль актка үзгәрешләр көртү һәм (яки) яңа муниципаль акт кабул итү, муниципаль актны кире кагу кирәклеге турында рекомендацияләр;

мониторинг нәтижәләренә нигезләнгән, хокукий мәнәсәбәтләрнең тиешле сферасында хокукий җайга салуны камилләштерүгә юнәлтелгән башка нәтижәләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижәләре буенча яңа кабул ителгән муниципаль актлар законнар билгеләгән тәртиптә һәм срокларда Татарстан Республикасының муниципаль норматив хокукий актлар регистрына көртү өчен жибәрелә.

Күрсәтелгән регистрга көртү өчен мониторинг нәтижәләре буенча ачыкланган һәм аңа көртөлмәгән муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижәләреннән чыгып, норма чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр әзерләнергә мөмкин.

IV. Жаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукий юнәлештәге эшчәнлек өчен жаваплы затлар мониторингны оештыру, шулай ук жирле ұзидарә органнары карамагында булган тиешле хокукий җайга салу сферасыннадагы муниципаль актларны федераль законнарга һәм республика законнарына үз вакытында туры китеりү өчен шәхси (шул исәптән дисциплинар) жаваплылыкта булалар.

20. Мониторинг нәтижәләре буенча кылышынан, негатив нәтижәләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга, җәмтыйтьқә һәм дәүләткә заарар китергән гамәлләр (бер нәрсә дә эшләмәүлек) өчен закон нигезендә жирле ұзидарә органнары житәкчеләре жавап тоталар.